

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/89/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116204760
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6116204760.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Klaudie Koskovej a JUDr. Petra Kvietka, v právnej veci žalobcu: C. K., nar. X. L. XXXX, bytom XXX XX K., T. XXX/XX, zastúpený: JUDr. Oskar Chnápko, advokátska kancelária KOVAL & spol., 974 01 Banská Bystrica, Komenského 3, IČO: 45 018 201, proti žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, 811 05 Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpená: Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., 974 01 Banská Bystrica, Robotnícka 6, IČO: 36 868 299, o uloženie uhradiť poistné plnenie, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13. novembra 2018, č. k.: 10C/67/2016 - 173, takto

rozhodol:

- I. Odvolacie konanie proti prvému výroku **z a s t a v u j e .**
- II. Rozsudok okresného súdu v druhom a treťom výroku **p o t v r d z u j e .**
- III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že: „Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 372,41 EUR s príslušenstvom zastavuje. Vo zvyšku súd žalobu zamietá. Žalobca má právo na náhradu 78 % trov konania od žalovaného.“

2. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. júna 2018, č. k. 15 Co/159/2017-136, v ktorom odvolací súd vyslovil záver, že súd prvej inštancie vec nesprávne aplikoval § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka a článok 10 bod 5 VPP, pričom uviedol záver, ktorý bol pre súd prvej inštancie záväzný. Konštatoval, že žalobca zotrval na svojej argumentácii, že v čase nehody malo poškodené auto žalobcu 8 rokov, žalobca ako spotrebiteľ nevedel vyčíslit', že škoda na aute bude prevyšovať zákonný limit, preto neprivolal políciu. Žalovaná vyslovila presvedčenie, že krátila poistné plnenie za neprivolanie polície oprávnene, lebo je všeobecne známe, že oprava áut značky S. je nákladná a tu bola poškodená celá pravá strana. Poukázal na to, že žalobca sa dňa 6. júla 2015 riadne oboznámil s poistnou zmluvou, ktorú podpísal.

3. Pretože žalovaná žalobcovi po rozhodnutí odvolacieho súdu uhradila 372,41 EUR poistné plnenie za náhradné diely, žalobca zobral žalobu čiastočne späť, súd podľa § 144 a nasl. CSP konanie v tejto časti zastavil, pričom uviedol, že predmetom sporu zostala suma 511,88 EUR, ktorá predstavuje krátené poistné plnenie za neprivolanie polície.

4. Následne súd uviedol, že vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, vypočítaním právnych zástupcov strán a oboznámením sa s ich vyjadreniami, pričom konkrétne uviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých vyvodil záver, že ohľadom krátenia poistného plnenia za neprivolanie polície vyslovil v odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd jednoznačný právny názor, že žalovaná krátila poistné plnenie v tejto časti oprávnene. Z rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, prečo žalobca porušil svoju povinnosť privolať políciu, čo malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti, pričom poukázal na § 799

ods. 3 OZ a čl. 10 pod 5 VPP. Zároveň konštatoval, že súd nemal inú možnosť, ako žalobe vyhovieť. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, keď tieto priznal podľa pomeru úspechu strán.

5. Proti rozsudku sa odvolal žalobca v celom rozsahu, pričom podaním zo dňa 6. 5. 2019 zoberal odvolanie čiastočne späť proti prvému výroku napadnutého rozhodnutia a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Ako odvolací dôvod uviedol ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d), h) CSP, keď namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci ako aj, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť v druhom a treťom výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 511,88 EUR s príslušenstvom ako aj trovy konania alternatívne, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. V dôvodoch odvolania uviedol, že prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len stručne odvolal na právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v uznesení zo dňa 7. 6. 2018 s tým, že vyslovený právny názor je pre okresný súd záväzný. S týmto sa nestotožnil, pretože viazanosť prvostupňového súdu právnym názorom odvolacieho súdu vyslovený v jeho kasačnom rozhodnutí nie je absolútna, v určitých prípadoch sa neuplatní. Najčastejšie ide o prípady zmeny v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho rozhodnutia, nie je tiež vylúčené, že prvostupňový súd rozhodne inak aj z dôvodu zásadného judikatórneho posunu. Tento názor vyslovil vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd SR zo dňa 31. 3. 2016, sp. zn. 3 Cdo 12/2016. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 1. 2011, sp. zn. 1 Cdo 152/2009, keď podľa názoru žalobcu ustanovenie § 799 ods. 3 OZ, ktoré má povahu normy kogentnej, slúži na ochranu poisťovateľa, ale súčasne aj poisteného tým, že poistné plnenie umožňuje znížiť len v prípade, ak porušenie povinnosti bolo vedomé a súčasne malo podstatný vplyv na poistnú udalosť, resp. na zväčšenie rozsahu jej následkov. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 11. 4. 2013, sp. zn. 5Co 347/2012. Prvostupňový súd mal s poukazom na vyššie uvedené možnosť odkloniť sa od záväzného právneho názoru odvolacieho súdu a svoje rozhodnutie dôkladne odôvodniť za použitia analógie § 220 ods. 3 CSP. Ak prvostupňový súd odkázal na svoju záväznosť odvolacím súdom, nie je jasné, z akého dôvodu nepostupoval podľa jeho pokynov, pretože odvolací súd mu uložil, aby dôkazy v rozhodnutí neuvádzal súhrnne, ale aby uviedol, z ktorých dôkazov pri rozhodnutí vychádzal a pri každom dôkaze uviedol, aké skutkové zistenia z neho vyplynuli. Prvostupňový súd toto nedodrжал, keď v odôvodnení rozhodnutia súhrnne uviedol, ktoré dôkazy vykonal, pričom pri jednotlivých dôkazoch neuviedol, aké skutkové zistenia z neho vyplynuli. Z rozhodnutia nie je zrejmé, ktoré konkrétne dôkazy boli pre prvostupňový súd rozhodujúce.

7. S poukazom na ustanovenie § 799 ods. 2, 3 OZ musia byť pre aplikáciu ustanovenia splnené podmienky, a to porušenie povinnosti musí byť vedomé; porušenie povinnosti musí mať podstatný vplyv na vznik udalosti alebo zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti. Za porušenie povinnosti privolať políciu z dôvodu, že je tu možnosť, že nastali skutočnosti, ktoré mali podstatný vplyv na zväčšenie rozsahu poistnej udalosti a žalovaný by mohol krátiť poistné plnenie, nie je správna. Mechanizmus krátenia vyžaduje mieru vplyvu porušenia na poistné plnenie. V prípade porušenia povinnosti s domnelým vplyvom na rozsah povinnosti plniť, nie je možné stanoviť predmetný vplyv, mieru tohto vplyvu a určiť primerané zníženie poistného plnenia. Je zrejmé, že v prípade, ak polícia privolaná nebola, nepotvrdené okolnosti poistnej udalosti, ktoré by mohli byť spôsobilé vyvolať zväčšenie rozsahu poistnej udalosti sú domnienkou, sú prezumované bez akejkoľvek dôkaznej bázy. Z tohto dôvodu nie je možné ani prijať závery v tom smere, či vôbec mali vplyv a ak áno, v akej konkrétnej miere mali vplyv, či bol tento vplyv podstatný na rozsah následkov poistnej udalosti, teda, či bolo možné plnenie žalovaného krátiť podľa vplyvu porušenia na rozsah poistovne plniť. Zákonodarca v § 799 ods. 3 OZ používa jednoznačnú formuláciu bez podmieňovacieho spôsobu - porušenie povinnosti musí mať podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, nepoužíva formuláciu mohol mať podstatný vplyv na rozsah následkov poistnej udalosti. Nie je možné použiť prezumovanú okolnosť, ktorá mohla mať vplyv na rozsah poistnej udalosti. Ustanovenie § 799 ods. 3 OZ predpokladá splnenie nutných podmienok kumulatívne a následne, ak žalovaná zistí, že obe podmienky boli splnené, je možné uplatniť krátenie mechanizmom podľa toho, aký vplyv malo (nie mohlo mať) toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť.

8. Ďalej poukázal na rozhodnutie 23Cdo 2007/2012 Najvyššieho súdu ČR, ktorý dospel k záveru, že vzhľadom k okolnostiam prípadu nemusí mať porušenie povinnosti ohlásiť nehodu polícii vždy za následok nemožnosť či podstatné zníženie zistenia okolností rozhodných pre posúdenie vzniku nároku na poistné plnenie a na jeho výšku. Zároveň uviedol, že pokiaľ nebola poistná udalosť ohlásená polícii, ale bola riadne oznámená poisťovateľovi a ním aj bez väčších pochybností zadokumentovaná, potom sa nedá zo samotného porušenia povinnosti ohlásiť poistnú udalosť polícii vyvodzovať následok znemožnenia či podstatného sťaženia zistenia okolností rozhodných pre poistné plnenie. Okresný súd

sa v napadnutom rozhodnutí z vyššie uvedeným žiadnym spôsobom nevysporiadal. V závere poukázal na totožný prípad uvedený na Okresom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14Csp 63/2018, keď súd rozhodol platobným rozkazom, proti ktorému žalovaná nepodala odpor. V závere odvolania žiadal, aby súd doplnil rozsudok o príslušenstvo uplatneného nároku.

9. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná. Žiadala, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a zároveň rozhodol o trovách konania. Uviedol, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové podstatné skutočnosti. Z tohto dôvodu žalovaná poukázala na svoje doterajšie písomné a ústne podania vo veci a je toho názoru, že nie je potrebné sa opakovane vyjadrovať ku skutočnostiam, ktoré žalobca opakovane namieta. Na margo napádaného rozsudku uviedla, že sa plne stotožňuje s menovaným rozsudkom súdu, pričom sa súd dostatočne zaoberal skutkovým stavom veci, vykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností a správne ich vyhodnotil a vec správne právne posúdil.

10. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, odvolacie konanie v časti zastavil podľa § 369 ods. 1, 2, 3, 4 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Vzhľadom na stručnosť okresného súdu odvolací súd dopĺňa nasledujúce argumenty.

12. Z odvolania žalobcu vyplynulo, že odvolanie podal voči rozsudku v celom rozsahu, pričom následne svoje odvolanie zobral späť proti časti, ktorou konanie bolo zastavené (prvý výrok). Odvolací súd preto odvolacie konanie v tejto časti zastavil podľa § 369 ods. 3 CSP, podľa ktorého, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Zároveň v odvolaní žalobca žiadal o vydanie doplňujúceho rozsudku z dôvodu, že okresný súd nerozhodol o príslušenstve pohľadávky vo vzťahu k uplatnenému nároku, ktorý žalovaná dobrovoľne plnila. Okresný súd rozhodol doplňujúcim rozsudkom zo dňa 19. marca 2019, č. k. 10C 67/2016-192, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.800 EUR od 19. februára 2016 do 12. decembra 2016 a zo sumy 349,19 EUR od 13. decembra 2016 do 29. októbra 2018.

13. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, pričom rozhodnutie vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, na ktorý aj správne aplikoval príslušné právne normy. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 13. 11. 2018 vyplýva, že právni zástupcovia strán nežiadali jednotlivito oboznamovať listinné dôkazy, pretože ich poznajú, taktiež po poučení uviedli, že dokazovanie nenavrhujú. V rámci záverečných rečí právni zástupcovia strán poukázali na svoje doterajšie vyjadrenia. Je teda nepochybné, že okresný súd po tom, ako bola vec vrátená odvolacím súdom na ďalšie konanie, ďalšie dokazovanie nevykonával, vychádzal teda zo skutkového stavu, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania, pričom viazaný názorom odvolacieho súdu vo veci rozhodol. Odvolací súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie zo dňa 7. júna 2018, v ktorom vytkol okresnému súdu nesprávnu aplikáciu ustanovenie § 799 OZ, keď neaplikoval jeho ods. 3. Pretože jeho rozhodnutie nebolo správne, odvolací súd poukázal na skutočnosť, aby pri odôvodnení rozhodnutia vychádzal z vykonaných dôkazov a uviedol zistenia, ktoré z nich vyplynuli.

14. Je pravdou, že rozhodnutie nepredstavuje formát odôvodnenia, ktorý je očakávaný a bežný, nemá svoju zabehnutú formu, ktorá za určitých okolností prestavuje znaky formalizmu, avšak je nepochybné, že treba vychádzať zo skutočností, že konanie ako také tvorí určitú jednotu, preto nemožno rozsudok okresného súdu ponímať oddelene od predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, na ktorý okresný súd poukázal, a v ktorom odvolací súd veľmi podrobne vyhodnotil doteraz zistený skutkový stav a zaujal k nemu aj právny názor. Okresný súd správne uviedol, že nemal inú možnosť, ako z tohto záveru vychádzať, keďže je ním viazaný. Vo svojom rozhodnutí uviedol podstatnú právnu argumentáciu odvolacieho súdu, následne okresný súd uviedol konkrétne dôkazy, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal a ktoré boli relevantné pre rozhodovanie vo veci, pričom na zistený skutkový stav aplikoval § 799 ods. 3 OZ ako aj čl. 10 bod 5 VPP. Okresnému súdu je však možné vytknúť, že ako dôkaz uvádza vypočítanie právnych zástupcov strán, pričom vypočítanie právnych zástupcov strán nie je dôkazom v zmysle CSP.

15. Žalobca v odvolaní súdu nevytýka nedostatočne zistený skutkový stav. Uvádza argument, že súd prvej inštancie nemal byť viazaný názorom odvolacieho súdu (čím ho navádza na porušenie zákona), pričom poukazuje na túto možnosť vtedy, ak došlo k zmene v skutkových zisteniach. Z následného konania po zrušení veci nevyplynulo, ako je vyššie uvedené, že by nastal posun v zistenom skutkovom stave, strany sporu nenavrhli žiadne nové dôkazy. Preto táto námietka nie je akceptovateľná. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku vo vzťahu k zásadnému "judikatúrnemu" posunu keď odvolací

súd rozhodoval 7. júna 2018, pričom žalobca poukazuje na rozhodnutia z roku 2011 a 2016. Pokiaľ poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, takéto rozhodnutie netvorí predmet práva a odvolací súd nie je ním viazaný.

16. Žalobca pôvodne žiadal uložiť žalovanému zaplatiť mu sumu 2 311,87 EUR (s príslušenstvom), o ktorú žalovaný krátil poistné plnenie na základe poistnej udalosti oznámenej dňa 12. januára 2016. Uviedol, že hoci za opravu poškodeného (u žalovaného poisteného) osobného motorového vozidla zaplatil sumu 6 942,01 EUR, žalovaný poistné plnenie krátil a vyplatil mu len 4 606,92 EUR. Po tom, čo sa počas konania strany dohodli na čiastočnej úhrade uplatneného nároku v sume 1 450,80 EUR (poistné plnenie za pracovné úkony), zbral žalobca dňa 14. decembra 2016 v tejto časti žalobu späť a súd so súhlasom žalovaného konanie v tejto časti podľa § 144 a nasl. CSP na pojednávaní dňa 24. januára 2017 zastavil. Predmetom konania zostalo zaplatenie sumy 861,07 EUR (s príslušenstvom).

17. Predmetom konania zostala suma 511,88 Eur z porušenia povinnosti volať pri poistnej udalosti políciu, keďže škoda dosiahla 1,5 násobok škody podľa § 125 TZ. Odvolací súd zotrváva na svojom právnom názore, z ustanovenia § 799 ods. 1 OZ pre žalobcu vyplývala povinnosť zachovávať povinnosti, ktoré boli dohodnuté alebo ktoré sú v tomto zákone alebo poistných podmienkach ustanovené. Občiansky zákonník ukladá poistenému dodržiavať povinnosti, ktoré rozdeľuje do troch skupín: povinnosti dohodnuté, povinnosti ustanovené v Občianskom zákonníku a povinnosti uvedené v poistných podmienkach. Do 1. skupiny povinností patria najmä povinnosti dohodnuté v poistnej zmluve. Do 2. skupiny patria povinnosti uvedené v Občianskom zákonníku, sem možno zahrnúť aj všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 OZ. Do 3. skupiny patria povinnosti uvedené v poistných podmienkach. V ustanovení § 799 ods. 2 OZ sú upravené povinnosti poisteného (žalobcu) pravdivo vysvetliť vznik poistnej udalosti, pravdivo informovať o jej rozsahu a pravdivo informovať o jej následkoch.

18. Ust. § 799 ods. 3 OZ upravuje sankciu za vedomé porušenie povinností uvedených v odsekoch 1 a 2, teda nielen za porušenie povinností upravených v ods. 2. Ak takéto vedomé porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je žalovaná oprávnená plnenie z poistnej zmluvy znížiť, pričom sa riadi tým, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť. Inak povedané, žalovaná mohla plnenie znížiť v prípade, ak by žalobca vedome porušil povinnosti a toto malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti ako aj na zväčšenie následkov poistnej udalosti. Pod vedomosťou povinnosti treba rozumieť nielen úmyselné zanedbanie povinnosti, ale aj stav, za ktorého osoba oprávnená na poistné plnenie vedela alebo musela vedieť o povinnosti. Povinnosť konať v súlade s ustanoveniami ods. 1 a 2 znamená aj povinnosť uvádzať pravdivé a úplné informácie. Zo Všeobecných poistných podmienok pre havarijné poistenie motorových vozidiel (VPP KAS-4) čl. 10 bod 1 písm. f) pre poisteného vyplýva dbať, aby poistná udalosť nenastala, predovšetkým nesmie porušovať povinnosti smerujúce na odvrátenie alebo zmenšenie nebezpečenstva, ktoré sú mu uložené právnymi predpismi alebo na ich základe. Medzi takéto predpisy jednoznačne možno zaradiť zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Podľa § 64 ods. 1 písm. d) dopravná nehoda je udalosť v cestnej premávke, ktorá sa stane v priamej súvislosti s premávkou vozidla a pri ktorej na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona. Podľa § 125 ods. 1 TZ škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 Eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy (2 660,- Eur). Podľa § 65 vodič, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode, je povinný podľa písm. b) zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky po nehode v čase, keď by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požil alkohol alebo inú návykovú látku. Podľa § 65 ods. 2 účastník dopravnej nehody je povinný podľa písm. a) ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi.

19. Žalobca vedome porušil svoju povinnosť. VPP v čl. 10 bod 5 jednoznačne ukladajú poistenému povinnosť nahlásiť polícii každú dopravnú nehodu, pri ktorej vznikne škoda na poistenom motorovom vozidle prevyšujúca jedennásobok väčšej škody podľa § 125 Trestného zákona (3 990,- Eur). Podľa faktúry vznikla škoda vo výške 6 942,01 Eur. Práve v dôsledku konania žalobcu nebolo možné pravdivo zistiť príčinu dopravnej nehody, napr. porušenie povinností žalobcom dodržiavať zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, napr. požitie alkoholu, neprimeraná rýchlosť, atď. Žalobca porušením povinnosti nahlásiť polícii dopravnú nehodu v podstate znemožnil prípadné zistenie porušenia jeho ďalšej povinnosti vyplývajúcej z čl. 10 ods. 1 písm. f). Tieto povinnosti boli v VPP ustanovené. Povinnosť volať políciu pri dopravnej nehode malo podstatný vplyv, pretože len tak možno pravdivo zistiť, či žalobca dodržiaval pravidlá cestnej premávky, napr. či nepožil pred cestou alkohol. Porušenie tejto povinnosti (napr. požitie alkoholu) je vedomé a má podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti aj na zväčšenie rozsahu následkov. O vzťahu k porušeniu zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a § 799 svedčí napr.

rozhodnutie NS ČR 32 Odo 904/2003, ktoré okrem iného pojednáva o prekročení najvyššej povolenej rýchlosti a pod.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že sa hovorí o vedomom porušení povinnosti, je potrebné skúmať dve roviny, a to vedomosť poisteného o existencii určitej povinnosti, ktorej dodržiavanie sa od neho vyžaduje a vedomosť poisteného o tom, že určitú povinnosť porušuje. Pri skúmaní vedomosti poisteného o existencii určitej povinnosti je potrebné použiť nielen skutočnú vedomosť poisteného, ale aj predpokladanú vedomosť poisteného. V súlade so zásadou neznalosť zákona neospravedlňuje sa vychádza z nevyvrátiteľnej právnej domnienky, že poistený vedel o všetkých povinnostiach, ktoré sú mu uložené právnymi predpismi, a to bez ohľadu na to, či to tak v konkrétnom prípade bolo. Vedomosť o existencii povinnosti platí aj pre povinnosti, ktoré poistený na seba vzal poisťovacou zmluvou. Z hľadiska tvrdenej argumentácie žalovanou porušenie povinností malo podstatný vplyv na vznik poisťovnej udalosti. Vo vzťahu k rozsahu zníženia poisťovného, v súlade s ust. § 799 OZ poisťovňa môže znížiť poisťné plnenie podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jej povinností plniť. Platí teda zásada proporcionality. Primeranosť zníženia sa posudzuje ad hoc podľa okolností každého prípadu. Zníženie poisťovného plnenia nie je automatickou sankciou, ale oprávnením poisťovne, preto vždy bude záležať na jej rozhodnutí, či svoje oprávnenie využije.

21. Pokiaľ by súd rešpektoval názor žalobcu, potom by sa mohlo stať pravidlom, že vodič, ktorý mal dopravnú nehodu, túto nenahlási policajtom, napr. z obavy o stratu vodičského preukazu, ak viedol vozidlo pod vplyvom alkoholu, či iných omamných látok, prípadne iným spôsobom porušil dopravné predpisy. V takomto prípade, ak nedôjde k vážnemu poškodeniu zdravia, je výhodnejšie nehodu nenahlásiť, pretože možno očakávať oveľa citeľnejšie následky. Ak k tomu dôjde, z hľadiska čistého priebehu odškodňovania je rozumnejšie políciu zavolať, aby práve nenastali následky spočívajúce v dôkaznej situácii. Žalovaná by nemala žiadne problémy na plnenie. Nie je preto žiadny rozumný dôvod spoliehať sa na to, že škoda nevznikla pri dopravnej nehode. Nie je preto ani žiadny dôvod na to, aby žalovaná znášala následky zavineného konania vodiča. Zo strany žalobcu došlo k porušeniu zákona a zmluvných povinností, žalovaná má právo znížiť poisťné plnenie z dvoch dôvodov, pretože jednak nie je možné overiť si informácie žalobcu o tom, ako došlo k poisťovnej udalosti, vychádzať je možné len zo žalobcom popísaného priebehu deja, keďže polícia privolaná nebola, nebolo možné vyšetriť dopravnú nehodu, či napr. došlo prípadne k požitiu alkoholických nápojov apod. Obranu žalobcu, že nevedel posúdiť rozsah vzniknutej škody súd tiež nepovažoval za dostatočnú, jednak neznalosť zákona nikoho neospravedlňuje, žalobca mohol dôvodne predpokladať, že oprava poškodeného vozidla bude prevyšovať zákonom stanovený limit, tu súd poukazuje na faktúry predložené žalobcom, ktoré boli vystavené za opravu vozidla a z ktorých vyplýva rozsah poškodenia a následne vykonané opravy. Takéto konanie účastníka nehody, ktorý nehodu neohlásil, nemožno hodnotiť inak ako účelové s cieľom zníženia možnosti riadneho prešetrenia dopravnej nehody a poisťovnej udalosti. Zníženie poisťovného plnenia vyjadruje individuálne okolnosti prípadu, jeho výška je primeraná a zodpovedajúca výške porušenia povinností žalobcom.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolať musieť musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).